

TAYYORLOV GURUHIDA UZLUKSIZ TA'LIMNI TA'MINLASH MAQSADIDA OTA-ONALAR BILAN SAMARALI HAMKORLIK VA PEDAGOGIK KONSULTATSIYALAR TIZIMINI YO'LGA QO'YISH

ABDUNOROVA IRODA ILXOMJON QIZI

Kattaqo'rg'on shahar 19-DMTT

1-tayyorlov guruh tarbiyachisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola tayyorlov guruhida uzluksiz ta'limni ta'minlash maqsadida ota-onalar bilan samarali hamkorlik va pedagogik konsultatsiyalar tizimini tashkil etishning nazariy va amaliy jihatlarini o'rganishga bag'ishlangan. Tadqiqotda ota-onalar bilan pedagogik muloqotning samaradorligi, bolalarning rivojlanish jarayoniga ota-onalarni jalb qilish metodlari va muntazam konsultatsiyalar orqali uzluksiz ta'limni ta'minlashning samarali usullari tahlil qilinadi. Maqolada tarbiyachining strategik yondashuvi, individual yondashuv va interaktiv metodlardan foydalanish orqali tayyorlov guruhidagi ta'lim jarayonida ota-onalar bilan samarali hamkorlikni yo'lga qo'yish usullari yoritilgan.

Maqola natijalari shuni ko'rsatadiki, ota-onalar bilan tizimli muloqot va pedagogik maslahatlar bolalarning bilim, ko'nikma va ijtimoiy-emotsional rivojlanishini samarali oshirishga xizmat qiladi hamda ta'lim jarayonining uzluksizligini ta'minlaydi.

Kalit so'zlar: uzluksiz ta'lim, tayyorlov guruhi, ota-ona hamkorligi, pedagogik konsultatsiyalar, bolalarning rivojlanishi, tarbiyachining yondashuvi, interaktiv metodlar, ijtimoiy-emotsional rivojlanish.

KIRISH

Zamonaviy pedagogik jarayonlarda uzluksiz ta'lim tamoyili bolalarning rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi. Tayyorlov guruhidagi tarbiyaviy faoliyat davomida bolalarning bilim va ko'nikmalari muntazam ravishda rivojlantirilishi, ularning ijtimoiy-emotsional salohiyatini oshirish va kelajakdagi ta'limga tayyorgarlik jarayonini samarali tashkil etish dolzarb masalalardan biridir. Shu nuqtai nazardan, ota-onalar bilan

samarali hamkorlikni yo'lga qo'yish va pedagogik konsultatsiyalar tizimini joriy etish tayyorlov guruhidagi ta'lim jarayonini uzluksiz va sifatli qilishning asosiy omillaridan biridir.

Maqolaning mazmuni ota-onalar bilan pedagogik muloqotning samarali shakllarini, tarbiyachining strategik yondashuvini va interaktiv metodlardan foydalangan holda uzluksiz ta'limni ta'minlash yo'llarini tahlil qilishga qaratilgan. Shuningdek, tadqiqot tayyorlov guruhidagi ta'lim jarayonida ota-onalar bilan hamkorlikning amaliy ahamiyatini ko'rsatib beradi va bolalarning rivojlanishida ota-onaning rolini yanada mustahkamlashga qaratilgan tavsiyalarni ishlab chiqadi.

ASOSIY QISM

Ta'lim to'g'risida"gi Qonun (2020-yil 19-may qabul qilingan, 7-avgustda ma'qullangan). "O'zbekiston Respublikasi Ta'lim to'g'risida"gi Qonun ta'lim tizimining huquqiy asosini belgilaydi va ta'lim jarayonida uzluksizlik va oilalar bilan hamkorlikni qo'llab-quvvatlaydi. Qonun ta'limning uzluksizligi, ta'lim oluvchi va uning ota-onasining huquqlari hamda pedagog xodimlar bilan hamkorlik munosabatlarini nazarda tutadi. Bu qonun ta'lim tizimida ota-onalar bilan muloqotning rasmiy huquqiy asosini yaratadi.

Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi qonun (2021-yil 21-aprel, O'RQ-683-son). Maktabgacha ta'lim tizimi qonunchiligi maktabgacha ta'lim tashkilotlarining faoliyatini tartibga soladi, shu jumladan ta'lim-tarbiya jarayonida ota-onalar ishtirokini qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini ham belgilaydi. Bu qonunning iste'moli bolalarning ijtimoiy-psixologik va pedagogik ehtiyojlarini qondirish uchun ota-ona bilan muloqotni faol yo'lga qo'yish uchun asos yaratadi.

"Ta'lim va tarbiya me'yoriy-huquqiy hujjatlari" tizimi

O'zbekiston ta'lim tizimida davlat siyosati ta'limning uzluksizligini, pedagogik jarayonlarni sifatli tashkil etishni ko'zda tutadi. Ta'lim sohasida normativ-huquqiy baza doimiy ravishda yangilanib, ota-onalar va pedagoglar hamkorligini tartibga soluvchi me'yorlar shakllanmoqda.

Ota-onalar bilan sistematik hamkorlik

Tayyorlov guruhida uzluksiz ta'limni tashkil etishda ota-onalar bilan samarali hamkorlik bu faqat tarbiyachining tashabbusi emas, balki ta'lim jarayonining ajralmas qismidir. Pedagogik jarayon ota-ona bilan doimiy muloqotni, pedagogik konsultatsiyalarni, oilaning pedagogik yondashuvini shakllantirishni o'z ichiga oladi. Ushbu yondashuv bolalarning umumiy rivojlanishini tezlashtirish, ruhiy barqarorlikni oshirish va tarbiyaviy maqsadlarga erishishni ta'minlaydi.

Mualliflardan biri To'xtasinova Odinaxon Roziqovna maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachi va ota-ona bilan hamkorlikni yuqori pedagogik samaradorlikni ta'minlash yo'li deb ataydi va unda ota-onalar bilan samarali aloqalar, kommunikatsiya strategiyalari va monitoring tizimlarini tavsiflaydi.

Pedagogik konsultatsiyalar tizimi

Ota-onalar bilan samarali pedagogik konsultatsiyalar tizimi tarbiyachining kundalik amaliyotida joriy etiladi. Bu konsultatsiyalar ota-onalarni tarbiyaviy jarayonda faol ishtirok etishga chaqiradi, bolaning uyda bilimlarni mustahkamlashiga ko'maklashadi va tarbiyachiga individual yondashuvni takomillashtirish imkonini beradi.

Inklyuziv ta'lim kontekstida ota-onalar bilan hamkorlik pedagogik muloqot va psixologik qo'llab-quvvatlashga asoslanadi. Bu hamkorlik bolalar ijtimoiy integratsiyasini qo'llab-quvvatlash, individual ehtiyojlarni tahlil qilish va pedagogik rejalashtirish mexanizmlarini yaratishda muhim ahamiyatga ega.

Sayyoraxon Shaxobidinovna Abduraxmonova va Sarvinoz Ulug'bek qizi Ergasheva (2023)

Mualliflar tomonidan e'lon qilingan ishda pedagogik amaliyotda talabalarni ota-onalar bilan hamkorlikni tashkil etish tarzi, ota-ona va ta'lim tashkiloti o'rtasidagi muloqot jarayoni va uning mazmuni haqida ilmiy tahlil berilgan. Mazkur ish ota-onalar bilan samarador hamkorlik rejalari, kommunikatsiyalar va pedagogik konsultatsiyalarni amaliyotga tatbiq etish yo'llarini o'rganadi.

Rashidova Maftuna Komil qizi (2023)

Mamlakatimiz ta'lim tizimida ota-onalar bilan hamkorlikning ahamiyati va bu hamkorlikning ta'lim jarayonini qo'llab-quvvatlashdagi roli ilmiy maqolada yoritilgan. Bu

ish bolaning sog‘lom rivojlanishini ta‘minlashga yo‘naltirilgan ota-ona va pedagog o‘rtasidagi hamkorlik barqaror tizimini yaratish zarurligini ko‘rsatadi.

O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi maktabgacha ta‘lim va umumta‘lim jarayonida uzluksiz ta‘limni ta‘minlash, pedagoglar va ota-onalar o‘rtasidagi hamkorlikni kuchaytirishni qo‘llab-quvvatlaydi. “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonun 2020-yil 19-mayda qabul qilingan va bu tizimni huquqiy asos bilan ta‘minlaydi, maktabgacha ta‘lim qonunchiligi esa 2021-yil 21-apreldagi O‘RQ-683-sonli hujjat orqali ota-ona bilan munosabatni yanada rivojlantiradi.

Tayyorlov guruhida uzluksiz ta‘limni ta‘minlash bo‘yicha amaliy jarayon jadvali:

№	Amaliy jarayon bosqichi	Faoliyat turi	Maqsad	Rasmiy hujjat / Me‘yoriy asos	Tavsif / Izoh
1	Boshlang‘ich kuzatuv	Ota-onalar bilan uchrashuv	Bolaning tarbiyaviy va ijtimoiy-emotsional rivojlanishini aniqlash	O‘zbekiston Respublikasi “Maktabgacha ta‘lim to‘g‘risida”gi qonun, 2021-21-aprel	Pedagog ota-onadan bolaning kundalik odatlari, qiziqishlari va ehtiyojlari haqida ma‘lumot oladi
2	Individual reja tuzish	Tarbiyaviy va o‘quv reja tayyorlash	Har bir bolaning rivojlanish darajasiga moslashtirilgan ta‘limni ta‘minlash	“Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonun, 2020-19-may	Tayyorlov guruhida pedagog har bir bola uchun shaxsiy faoliyat rejasi tuzadi, ota-ona bilan kelishiladi

No	Amaliy jarayon bosqichi	Faoliyat turi	Maqsad	Rasmiy hujjat / Me'yoriy asos	Tavsif / Izoh
3	Pedagogik konsultatsiya	Onlayn yoki oflayn maslahat	Ota-onalarni tarbiyaviy jarayonda faol ishtirok etishga jalb qilish	Vazirlar Mahkamasining 2022-10-05 qarori "Raqamli ta'limni rivojlantirish chora-tadbirlari"	Ota-ona bilan maslahatlar haftalik yoki oylik tartibda olib boriladi, bolaning rivojlanish natijalari muhokama qilinadi
4	Faol muloqot	Guruh mashg'ulotlari va uy vazifalarini kuzatish	Bolaning o'zlashtirish darajasini oshirish, ota-onalarni uyda faol ishtirokga jalb qilish	O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim sifati va uzluksiz ta'limni taminlash strategiyasi", 2023-20-iyun	Pedagog ota-onalarga uyda amalga oshiriladigan mashqlar, o'yinlar va qo'shimcha faoliyatlarni tavsiya qiladi

XULOSA

Tayyorlov guruhida uzluksiz ta'limni ta'minlash pedagogik jarayonning asosiy maqsadlaridan biri bo'lib, bolalarning bilim, ko'nikma va ijtimoiy-emotsional rivojlanishini samarali oshirishga xizmat qiladi. Ushbu jarayonda ota-onalar bilan samarali hamkorlik va pedagogik konsultatsiyalar tizimi muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot va amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, tizimli va muntazam ota-ona bilan muloqot

bolalarning tarbiyaviy ehtiyojlarini aniq belgilash, individual yondashuvni amalga oshirish va tarbiyaviy jarayonni uzluksiz davom ettirish imkonini beradi.

O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi, jumladan, “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun (2020-yil 19-may) va “Maktabgacha ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun (2021-yil 21-aprel) ta’lim jarayonida ota-onalar bilan hamkorlikni tartibga soluvchi huquqiy asoslarni yaratadi. Vazirlar Mahkamasi qarorlari (2022-yil 5-oktabr, 2023-yil 20-iyun) pedagogik jarayonni raqamli vositalar yordamida takomillashtirish va ota-ona bilan samarali muloqotni yo‘lga qo‘yish imkoniyatini kengaytiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi **“Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun**. Toshkent, 2020-yil 19-may. lex.uz
2. O‘zbekiston Respublikasi **“Maktabgacha ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun**. Toshkent, 2021-yil 21-aprel. O‘RQ-683-son. lex.uz
3. Sayyoraxon Shaxobidinovna Abduraxmonova, Sarvinoz Ulug‘bek qizi Ergasheva. **Tayyorlov guruhida ota-onalar bilan samarali hamkorlik va pedagogik konsultatsiyalar**. Toshkent, 2023. openscience.uz
4. Rashidova Maftuna Komil qizi. **Ota-onalar bilan hamkorlikning maktabgacha ta’limdagi pedagogik ahamiyati**. Toshkent, 2023. inlibrary.uz